سرمقاله

«تاب‌آوری اجتماعی کودکان»؛ مؤلفهٔ مغفول در جامعه حاضر!

الهام آمرکاشی

در حالی از ابتدای دهه‌ٔ گذشته با جنگ تحمیلی دوباره و آغاز تنش‌های مکرر در جامعه، سطح اضطراب و استرس جمعی در کشور به طور فزاینده رو به رشد است که تاب‌آوری کودکان در برهه زمانی فعلی، از جمله مقولات حائز اشاره و مغفول است که نیازمند توجه و فرهنگ‌سازی از سوی کارشناسان مربوط در این زمینه است.

social resilience یا تاب‌آوری اجتماعی را که می‌توان ظرفیت تبدیل و تحول، تطبیق و سازگاری و توان مقابله با تنش و بحران‌های اجتماعی نامید، اگرچه این روزها در فضای کودکان نیازمند پردازش است که از نگاه روانشناسان، تاب‌آوری به معنای توانایی تطابق با شرایط سخت زندگی و شکست‌ها است و در این روزها باید بتوانیم مهارت‌های سلامتی و روانی کودکان را ارتقاء دهیم.

«توانایی تطابق با شرایط سخت» در حالی این روزها در آموزه‌ها و آموزش‌های اجتماعی- فرهنگی کودکان دیده نمی‌شود و یا به شدت کمرنگ است که به گفتهٔ عباس مدنی- روانشناس؛ تاب‌آوری می‌تواند به سلامت روان افراد در شرایطی که می‌تواند منجر به استرس و اضطراب شود، کمک کند.

این سخنان در حالی به صورت گذرا در پایگاه‌های خبری بارگذاری می‌شود که غالب افراد جامعه در طول روز به طور پراکنده از تریبون‌های دیداری- شنیداری استفاده می‌کنند و الزام ورود رسانه‌های سمعی- بصری در این راستا یکی از اولویت‌هایی است که نیاز مبرم به دقت‌نظر دارد تا برای پیشگیری از بحران‌های آینده، کارساز باشد.

مسائل و گزینه‌هایی که از نگاه روانشناسان در این باب، در کنار سلامت جسم باید به آن اهمیت داد؛ در حالی حول محورهایی چون: «مراقب احساسات و نیازهای خود باشید؛ فعالیت‌هایی که در منازل لذت‌بخش است، انجام دهید؛ فعالیت‌های ورزشی را در برنامه‌های خانگی بگنجانید؛ به‌اندازه بخوابید و از رژیم غذایی سالم پیروی کرده و از روش‌های مدیریت استرس و آرام‌سازی مثل تکنیک‌های آرام‌سازی و مدیتیشن، تصویرسازی هدایت‌شده و تنفس عمیق با عبادت بهره ببرید»، می‌چرخد که بسیاری از افراد جامعه در بروز و ظهور انواع تنش‌ها و ناملایمات، تکنیک گذر سلامت از بحران را نیاموخته‌اند تا بتوانند این مسیر را با فرزندان خود نیز طی کنند.

به اعتبار گزارشات معطول در این زمینه؛ «تاب‌آوری در بحران‌های اجتماعی نقش عمده‌ای ایفاء می‌کند و شناخته‌شده‌ترین عاملی که با تاب‌آوری اجتماعی رابطه معکوس دارد، آسیب‌پذیری اجتماعی است؛ لذا در هر سامانه اجتماعی برای مواجه شدن با تغییرات و تهدیدات بایستی تمهیداتی لحاظ گردد که بتواند به نحو بهینه مواجهه و مقابله کند. روانشناسی تاب‌آوری به هرحال ناظر بر فرآیندهای روانی اجتماعی است که می‌تواند شامل تعامل کودک با خانواده، همسالان، محیط‌های آموزشی و سایر بزرگسالان خارج از خانه باشد».

از این زاویه که «تاب‌آوری در روانشناسی کودک به معنای توانایی کودک برای مقابله با فشارها، چالش‌ها و مشکلاتی است که در زندگی‌اش تجربه می‌کند؛ این ویژگی به کودک کمک می‌کند تا بعد از تجربه یک بحران یا شکست، دوباره به حالت تعادل برسد و حتی از آن تجربیات برای رشد شخصی استفاده کند. روانشناسان بر این باورند که تاب‌آوری فرآیند یادگیری است و می‌تواند از طریق تجربه‌های مختلف و حمایت‌های محیطی تقویت شود که از دیدگاه روانشناسی، تقویت تاب‌آوری یکی از پایه‌های حفظ سلامت روان کودک در مواجهه با فشارهای زندگی محسوب می‌شود».

مقالات متعدد در این زمینه بر این امر تأکید دارند که؛ «تاب‌آوری تأثیر مستقیمی بر عملکرد تحصیلی کودک دارد. کودکانی که تاب‌آور هستند، قادر به مدیریت استرس‌های تحصیلی هستند و به راحتی از پس چالش‌های مدرسه برمی‌آیند. همچنین این کودکان در روابط اجتماعی نیز موفق‌تر عمل می‌کنند. خود به میدانی از مقاومت تبدیل می‌شود. در این میان، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در خط مقدم این جبهه قرار دارد؛ جایی که میکروفون‌ها، دوربین‌ها و استودیوها به ابزارهایی برای دفاع از حقیقت و روایت ایستادگی مردم تبدیل شده‌اند. در روزهای حساس و سرنوشت‌ساز کنونی، کارکنان رسانه ملی ــ از خبرنگاران و مجریان گرفته تا تصویربرداران، سردبیران، گزارشگران میدانی و نیروهای فنی ــ نقشی ایفا می‌کنند که بی‌تردید کمتر از یک مأموریت ملی نیست.

در میدان‌های نبرد، سربازان نظامی و امنیتی از مرزهای جغرافیایی دفاع می‌کنند؛ اما در جبهه رسانه، این خبرنگاران و برنامه‌سازان هستند که از مرزهای روایت و حقیقت پاسداری می‌کنند. آنان با چشمانی باز و هوشیارتر از همیشه، تلاش می‌کنند واقعیت‌ها را ثبت کنند، تحریف‌ها را خنثی سازند و صدای واقعی ملت را به گوش جهان برسانند.

رسانه ملی در این مسیر، دو مأموریت مکمل و حیاتی را به‌طور هم‌زمان بر عهده دارد؛ بخش‌های ملی که مخاطب اصلی آن مردم داخل کشور هستند و بخش‌های برون‌مرزی که روایت ایران را به افکار عمومی جهان منتقل می‌کنند. در شبکه‌های ملی تلویزیون و امواج گسترده رادیو، صدای آرامش، امید و همبستگی به گوش مردم می‌رسد؛ صدایی که در دل نگرانی‌ها، اعتماد و اطمینان می‌آفریند و روحیه مقاومت را تقویت می‌کند.

در کنار آن، شبکه‌های برون‌مرزی صدا و سیما با زبان‌های مختلف تلاش می‌کنند تصویر واقعی ملت ایران را به جهانیان نشان دهند. در جهانی که میدان رسانه‌ای آن مملو از روایت‌های یک‌جانبه و گاه مغرضانه است، این شبکه‌ها نقش مهمی در شکستن انحصار خبری و رساندن پیام مردم «ایران سربلند» به افکار عمومی جهان ایفا می‌کنند.

امروز در استودیوهای رادیو و تلویزیون، در اتاق‌های خبر، در واحدهای فنی و در خطوط پخش، هزاران نفر از کارکنان رسانه ملی بی‌وقفه مشغول فعالیت‌اند. بسیاری از آنان در سکوت و بی‌نام‌ونشان کار می‌کنند؛ اما تلاششان بخش مهمی از پایداری روایت ملی را شکل می‌دهد. آنان همان سربازان بی‌سنگری هستند که میدانشان نه خاکریز، بلکه آنتن پخش و صفحه نمایش است.

رادیو با قدمت و گستره نفوذ خود همچنان یکی از ستون‌های اصلی اطلاع‌رسانی در کشور است؛ رسانه‌ای که در لحظات حساس، سریع و مستقیم با مردم سخن می‌گوید. در کنار آن، تلویزیون با قدرت تصویر، روایت مقاومت و همبستگی را به خانه‌های میلیون‌ها ایرانی می‌آورد و جلوه‌ای از اراده جمعی ملت را به نمایش می‌گذارد. آنچه امروز در قاب رسانه ملی دیده می‌شود، تنها یک جریان خبری نیست؛ بلکه بازتابی از اراده ملتی است که در برابر فشارها و تهدیدها ایستاده است. صدایی که از رادیوها شنیده می‌شود و تصویری که از تلویزیون‌ها دیده می‌شود، حامل پیام وحدت و استقامت مردمی است که همواره در بزنگاه‌های تاریخی نشان داده‌اند که چگونه از هویت و استقلال خود دفاع می‌کنند.

بی‌تردید در چنین شرایطی، وظیفه رسانه فراتر از اطلاع‌رسانی روزمره است. رسانه باید امید بیافریند، حقیقت را پاس بدارد و تصویر واقعی یک ملت را روایت کند. کارکنان رسانه ملی در این روزها نشان داده‌اند که چگونه می‌توان با تعهد حرفه‌ای، دقت خبری و احساس مسئولیت ملی، در خط مقدم جبهه روایت ایستاد.

امروز میکروفون‌ها و دوربین‌های صدا و سیما تنها ابزارهای فنی نیستند؛ آن‌ها به سلاح‌هایی تبدیل شده‌اند که حقیقت را فریاد می‌زنند. در این میدان، صدای اتحاد و همدلی مردم «ایران سربلند» نه‌تنها در داخل کشور، بلکه در سراسر جهان طنین‌انداز می‌شود. و شاید بتوان گفت در کنار رزمندگان میدان‌های دفاع از امنیت، این رویاتگران رسانه‌ای نیز سهمی مهم در ثبت و انتقال تاریخ دارند؛ تاریخ ملتی که بار دیگر نشان می‌دهد چرا نامش در حافظه ملت‌ها با واژه‌هایی چون ایستادگی، همبستگی و افتخار گره خورده است؛ ملتی که با صدایی رسا از دل رسانه‌های خود، پیام مقاومت و عزت «ایران سربلند» را به گوش جهان می‌رساند.

ایالات متحده همچنان نظم بین‌المللی را در هم می‌شکند

پژوهشگران و روزنامه‌نگاران کشورهای مختلف درباره تجاوز و کشتار امریکا و همچنین مقاومت و اقتدار ایران متن‌هایی می‌نویسند و منتشر می‌کنند، در این گزارش به برخی از آن‌ها اشاره شده است. با یادآور شکست عمیق حقوق بین‌الملل در زمانی است که حفاظت‌های اساسی آن از غیرنظامیان نادیده گرفته می‌شود.

حمله عمدی و وحشیانه به مدارس و مراکز پزشکی مکان‌هایی که برای پرورش زندگی و حفاظت از آسیب‌پذیران ساخته شده‌اند محکومیت صریح و بدون ابهام را می‌طلبد. این اقدامات نه تنها یک خطای اخلاقی بزرگ، بلکه فرسایش عمیق و نگران‌کننده هنجارهای بشردوستانه هستند که به طور جمعی توسط اسرائیل همیشه تهاجمی، آمریکا همیشه حامی و جامعه بین‌المللی همیشه خاموش صورت می‌گیرد.

ویژه علیه غیرنظامیان این کشور، از جمله دانش‌آموزان مدارس و بیماران آسیب‌پذیر در بیمارستان‌ها وحشتناک و دل‌خراش است. چنین خشونت وحشیانه‌ای علیه جان‌های بی‌گناه، فاقد هرگونه انسانیتی است و یادآور شکست عمیق حقوق بین‌الملل در زمانی است که حفاظت‌های اساسی آن از غیرنظامیان نادیده گرفته می‌شود.

سیده‌سعیده کاظمی استادیار دانشگاه مدیریت و فناوری پاکستان (UMT) حملات مشترک، غیرقانونی و بدون دلیل آمریکا و اسرائیل علیه ایران به می‌زنم که در مراسم تشییع کودکان به مادران فلسطینی گفتم؛ استوار باشید و درد خود را به زرهی برای ادامه زندگی و مبارزه برای حقوق خود و مردم‌تان تبدیل کنید، تا به شهادت پسران و دختران کوچک‌تان معنا ببخشید.

محمد مرتضی پژوهشگر پاکستانی در روابط بین‌الملل و مدیر پروژه در مؤسسه مطالعات صلح پاکستان جنایات هولناک ارتکاب‌شده توسط ایستین و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران، نشان‌دهنده بی‌اخلاقی رهبری آن کشور است. در حالی که ابرهای جنگ همچنان می‌بارند، صفحات تاریخ با جوهر هدف‌گیری بی‌سابقه غیرنظامیان بی‌گناه و زیرساخت‌های غیرنظامی نوشته می‌شود. حفاظت از غیرنظامیان که در کنوانسیون‌های ژنو تثبیت شده، به نظر می‌رسد در تهاجم جاری کاملاً نادیده گرفته شده است.

حقوق بشردوستانه بین‌المللی (IHL)، به‌ویژه کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های آن، حمله به اشیا غیرنظامی مانند مدارس، بیمارستان‌ها، بازارها، خانه‌ها و مکان‌های فرهنگی را ممنوع می‌کند. با این حال، همه این‌ها به یک اندازه هدف قرار می‌گیرند (مدرسه ابتدایی در شهر میناب در جنوب ایران، و بیمارستان گاندی در تهران) که نشان می‌دهد حفاظت‌های مندرج در حقوق بشردوستانه بین‌المللی توسط ایالات متحده و رژیم اسرائیل نادیده گرفته شده است.

ایالات متحده همچنان نظم بین‌المللی مبتنی بر قواعد را در هم می‌شکند تا به جاه‌طلبی‌های امپریالیستی خود را برسد، اما نتوانسته مردم مقاوم جمهوری اسلامی ایران را متزلزل کند.

یک یا دو فیلم مرتبط با جنگ ۱۲ روزه به چرخه اکران اضافه می‌شود

مدیرکل دفتر نظارت بر عرضه و نمایش فیلم با اشاره به فعالیت دوباره سینماهای سراسر کشور بر این تأکید کرد که سینمای ایران در شرایط حساس همواره کنار مردم و لحظات پر حماسه ایرانیان بوده است.

وی با بیان اینکه سینماها از جمعه ۲۲ اسفند می‌توانند فعالیت خود را از سر گیرند، افزود: سینماهای کشور با توجه به شرایط شهرها، مجوز اداره کل ارشاد استان‌ها و با صلاحدید مدیریت سینماها می‌توانند فعالیت خود را از سر گیرند.

مدیرکل دفتر نظارت بر عرضه و نمایش فیلم بیان کرد: به جز فیلم‌های کمدی، تمامی آثار سینمایی که قبل از جنگ ۱۷ اسفند می‌توانستند در بعضی از روزها تا اذان مغرب به فعالیت خود ادامه دهند اما با توجه به لیالی قدر همانند سالیان گذشته در این چند روز تعطیل بودند.

وی با تاکید بر فعالیت فرهنگی سینماهای سراسر کشور در ایام جنگ، ادامه داد: سینماها در شرایط فعلی می توانند محلی موثر برای حضور مردم در یک فضای فرهنگی باشند. این را باید در نظر بگیریم که سینمای ایران در دوره‌های مختلف اجتماعی، رفتاری هوشمندانه و مسئولیت‌پذیر در قبال مردم ایران داشته است. به نظر من شروع فعالیت سینماها از جمعه و در بحبوحه جنگ رمضان، نشانگر مهمی از مسئولیت‌پذیری سینمای ایران در رمضان بر روی پرده سینماها بودند می‌توانند به نمایش خود ادامه دهند.

وی با تاکید بر فعالیت فرهنگی سینماهای سراسر کشور در ایام جنگ، ادامه داد: سینماها در شرایط فعلی می توانند محلی موثر برای حضور مردم در یک فضای فرهنگی باشند. این را باید در نظر بگیریم که سینمای ایران در دوره‌های مختلف اجتماعی، رفتاری هوشمندانه و مسئولیت‌پذیر در قبال مردم ایران داشته است. به نظر من شروع فعالیت سینماها از جمعه و در بحبوحه جنگ رمضان، نشانگر مهمی از مسئولیت‌پذیری سینمای ایران در قبال وضعیت واقعی جامعه ایران است.

بهزادیان گفت: سینمای ایران در شرایط حساس همواره کنار مردم و لحظات پر حماسه ایرانیان بوده است. سینماهای کشور در ایام جنگ ۱۲ روزه هم حضوری مستمر و فعال داشتند و امیدواریم سینماها در این روزها، محلی برای فعالیت‌های مضاف فرهنگی شوند.

وی در پایان بیان کرد: سعی داریم یک یا دو فیلم مرتبط با جنگ ۱۲ روزه را در روزهای آینده به چرخه اکران اضافه کنیم. این فیلم‌ها در جشنواره فیلم فجر ۴۴ رونمایی شدند.

تداوم فرایند صدور مجوز کتاب در ایام جنگ

مدیرکل دفتر نشر و کتابخوانی وزارت ارشاد از تداوم فرآیند صدور مجوز کتاب در ایام جنگ خبر داد.

به گزارش زمان به نقل از تسنیم، مدیرکل دفتر نشر و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ادامه‌دار بودن فرآیند صدور مجوز چاپ کتاب در ایام جنگ خبر داد. ناصر افشارپور، مدیرکل دفتر نشر و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با اشاره به فعالیت‌های این اداره کل گفت: فرآیند تمدید و صدور پروانه نشر و همچنین بررسی و صدور مجوز قبل از چاپ کتاب در ایام جنگ و همزمان با تعطیلی‌های کشور همواره ادامه داشته و متوقف نمی‌شود.

وی همچنین بیان داشت: متاسفانه تعدادی از دفاتر نشر و کتابفروشی‌های مستقر در شهر تهران و سایر استان‌ها آسیب دیده‌اند که تلاش می‌شود در اسرع وقت با پیگیری‌های لازم، هرچه سریع‌تر به چرخه فعالیت بازگردند.

رسانه در میدان؛ هنگامی که میکروفن‌ها و دوربین‌ها به سلاح تبدیل می‌شوند

نوروز پورمند- مستندساز برون مرزی صداوسیما و کارشناس رادیو: در جهانی که میدان رسانه‌ای آن مملو از روایت‌های یک‌جانبه و گاه مغرضانه است، شبکه‌های برون‌مرزی نقش مهمی در شکستن انحصار خبری و رساندن پیام مردم «ایران سربلند» به افکار عمومی جهان را دارند.

به گزارش زمان به نقل از مهر، در روزهایی که تاریخ با شتابی کم‌سابقه ورق می‌خورد و سرنوشت ملت‌ها در متن رخدادهای بزرگ رقم می‌خورد، هر جامعه‌ای علاوه بر قدرت نظامی و امنیتی، به نیرویی نیاز دارد که حقیقت را روایت کند، روح امید را زنده نگه دارد و تصویر واقعی مقاومت یک ملت را به جهان نشان دهد. در چنین برنگاه‌هایی، رسانه صرفاً ابزار اطلاع‌رسانی نیست؛ رسانه خود به میدانی از مقاومت تبدیل می‌شود.

در این میان، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در خط مقدم این جبهه قرار دارد؛ جایی که میکروفن‌ها، دوربین‌ها و استودیوها به ابزارهایی برای دفاع از حقیقت و روایت ایستادگی مردم تبدیل شده‌اند. در روزهای حساس و سرنوشت‌ساز کنونی، کارکنان رسانه ملی ــ از خبرنگاران و مجریان گرفته تا تصویربرداران، سردبیران، گزارشگران میدانی و نیروهای فنی ــ نقشی ایفا می‌کنند که بی‌تردید کمتر از یک مأموریت ملی نیست.

در میدان‌های نبرد، سربازان نظامی و امنیتی از مرزهای جغرافیایی دفاع می‌کنند؛ اما در جبهه رسانه، این خبرنگاران و برنامه‌سازان هستند که از مرزهای روایت و حقیقت پاسداری می‌کنند. آنان با چشمانی باز و هوشیارتر از همیشه، تلاش می‌کنند واقعیت‌ها را ثبت کنند، تحریف‌ها را خنثی سازند و صدای واقعی ملت را به گوش جهان برسانند.

رسانه ملی در این مسیر، دو مأموریت مکمل و حیاتی را به‌طور هم‌زمان بر عهده دارد؛ بخش‌های ملی که مخاطب اصلی آن مردم داخل کشور هستند و بخش‌های برون‌مرزی که روایت ایران را به افکار عمومی جهان منتقل می‌کنند. در شبکه‌های ملی تلویزیون و امواج گسترده رادیو، صدای آرامش، امید و همبستگی به گوش مردم می‌رسد؛ صدایی که در دل نگرانی‌ها، اعتماد و اطمینان می‌آفریند و روحیه مقاومت را تقویت می‌کند.

در کنار آن، شبکه‌های برون‌مرزی صدا و سیما با زبان‌های مختلف تلاش می‌کنند تصویر واقعی ملت ایران را به جهانیان نشان دهند. در جهانی که میدان رسانه‌ای آن مملو از روایت‌های یک‌جانبه و گاه مغرضانه است، این شبکه‌ها نقش مهمی در شکستن انحصار خبری و رساندن پیام مردم «ایران سربلند» به افکار عمومی جهان ایفا می‌کنند.

امروز در استودیوهای رادیو و تلویزیون، در اتاق‌های خبر، در واحدهای فنی و در خطوط پخش، هزاران نفر از کارکنان رسانه ملی بی‌وقفه مشغول فعالیت‌اند. بسیاری از آنان در سکوت و بی‌نام‌ونشان کار می‌کنند؛ اما تلاششان بخش مهمی از پایداری روایت ملی را شکل می‌دهد. آنان همان سربازان بی‌سنگری هستند که میدانشان نه خاکریز، بلکه آنتن پخش و صفحه نمایش است.

رادیو با قدمت و گستره نفوذ خود همچنان یکی از ستون‌های اصلی اطلاع‌رسانی در کشور است؛ رسانه‌ای که در لحظات حساس، سریع و مستقیم با مردم سخن می‌گوید. در کنار آن، تلویزیون با قدرت تصویر، روایت مقاومت و همبستگی را به خانه‌های میلیون‌ها ایرانی می‌آورد و جلوه‌ای از اراده جمعی ملت را به نمایش می‌گذارد. آنچه امروز در قاب رسانه ملی دیده می‌شود، تنها یک جریان خبری نیست؛ بلکه بازتابی از اراده ملتی است که در برابر فشارها و تهدیدها ایستاده است. صدایی که از رادیوها شنیده می‌شود و تصویری که از تلویزیون‌ها دیده می‌شود، حامل پیام وحدت و استقامت مردمی است که همواره در بزنگاه‌های تاریخی نشان داده‌اند که چگونه از هویت و استقلال خود دفاع می‌کنند.

بی‌تردید در چنین شرایطی، وظیفه رسانه فراتر از اطلاع‌رسانی روزمره است. رسانه باید امید بیافریند، حقیقت را پاس بدارد و تصویر واقعی یک ملت را روایت کند. کارکنان رسانه ملی در این روزها نشان داده‌اند که چگونه می‌توان با تعهد حرفه‌ای، دقت خبری و احساس مسئولیت ملی، در خط مقدم جبهه روایت ایستاد.

امروز میکروفن‌ها و دوربین‌های صدا و سیما تنها ابزارهای فنی نیستند؛ آن‌ها به سلاح‌هایی تبدیل شده‌اند که حقیقت را فریاد می‌زنند. در این میدان، صدای اتحاد و همدلی مردم «ایران سربلند» نه‌تنها در داخل کشور، بلکه در سراسر جهان طنین‌انداز می‌شود. و شاید بتوان گفت در کنار رزمندگان میدان‌های دفاع از امنیت، این رویاتگران رسانه‌ای نیز سهمی مهم در ثبت و انتقال تاریخ دارند؛ تاریخ ملتی که بار دیگر نشان می‌دهد چرا نامش در حافظه ملت‌ها با واژه‌هایی چون ایستادگی، همبستگی و افتخار گره خورده است؛ ملتی که با صدایی رسا از دل رسانه‌های خود، پیام مقاومت و عزت «ایران سربلند» را به گوش جهان می‌رساند.

رمضانه

دعای روز بیست و چهارم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم

اَللّهُمَّ إِنّی أَسْأَلُکَ فیهِ ما یَرْضیکَ، وَأَعُوذُ بِکَ مِمّا یُؤْذیکَ، وَأَسْأَلُکَ التَّوَفیقَ فیهِ لِأَنْ أُطیعَکَ وَلا أَعْصیکَ، یا جَوادَ السّائِلینَ.

خدایا در این روز از تو درخواست می‌کنم آنچه را که رضای تو در اوست، و به تو پناه می‌برم از آنچه تو را ناپسند است، و از تو توفیق می‌خواهم که در این روز به فرمان تو باشم و هیچ نافرمانی نکنم، ای عطا بخش سؤال کنندگان.

شرح فرازهای دعا

«اَللّهُمَّ إِنّی أَسْأَلُکَ فیهِ ما یَرْضیکَ» منظور از ما یرضیک چه می‌باشد؟

در این دعا از خداوند خواستاریم که به ما توفیق دهد آنچه را که رضایت او در آن است انجام دهیم، حال می‌خواهیم بدانیم که رضایت خداوند در چه چیزی می‌باشد؟ و چه چیزهایی موجب رضایت پروردگار عالمیان می‌گردد؟ که باید در جواب بگوییم هر عملی را که خداوند انسان‌ها را به انجام آن امر فرموده است؛ موجبات رضایت خداوند از بندگان است که اگر بنده‌ای به آن دستورات عمل نماید رضایت خداوند را برای خود واجب نموده و اگر نافرمانی از آن دستورات نماید خشم و غضب الهی را بر خود واجب نموده است. اگر می‌خواهید بدانید که خدا از شما راضی هست یا نه، ببینید خودتان در ته دل از خدا راضی هستید؟ اگر راضی باشید، خدا هم از شما راضی است.

حدیث داریم که شما مانند بیمار هستید و خدا مانند دکتر و طبیب، همانطور که دکتر هر چه بگوید، بیمار می‌پذیرد، خدا هر چه به ما داد، ما هم باید رضایت داشته باشیم.

اگر در مصیبت‌ها و نداری‌ها از خدا گله نکنیم و تسلیم خدا باشیم، یعنی اینکه ما از خدا راضی هستیم و خدا هم از ما رضایت دارد. اما خیلی سخت است که انسان ذره‌ای گله از خدا نداشته باشد.

به عنوان مثال: انفاق کردن، اقامه نماز، پرداخت زکات موجبات رضایت الهی از بندگان و دروغ و تهمت و غیبت، موجبات خشم و غضب پروردگار عالمیان می‌باشد که ما در این روز از خداوند خواستاریم ما را جزو کسانی قرار دهد که به دنبال جلب رضایت او باشیم نه خشم و غضب او که همانا خداوند سخت عذاب است. (اَنَّ اللهَ شَدیدُ العِقاب)

اعمال ناپسند نزد خدا

«وَ أَعُوذُ بِکَ مِمّا یُؤْذیکَ» منظور از مما یوذیک چه می‌باشد؟

در اینجا منظور از مما یوذیک : آنچه که ترا ناپسند است، انجام اعمالی است که خداوند انسان را از انجام آن اعمال منع نموده است. مثل: دروغ، غیبت، تهمت، فحش که هنگامی که انسانی یکی از این اعمال را انجام دهد موجبات عذاب و عقوبت الهی را فراهم می‌سازد. به عنوان مثال: امام موسی بن جعفر (علیه‌السلام) در حدیثی فرمودند: «إِنَّ اللهَ حَرَّمَ الْجَنَّةَ عَلی کُلِّ فَحّاشٍ بَذیءٍ، قَلیلِ الْحَیاءِ، لایُبالی ما قالَ، وَلامَا قیلَ لَهُ» یعنی «خداوند بهشت را حرام نموده بر کسانی که دارای زبانی فحاش‌اند و حیای آنها کم است، باک ندارند از اینکه خودشان چه می‌گویند و باک ندارند که درباره آنان چه گفته می‌شود» که این نمونه‌ای از اعمالی است که در پیشگاه خداوند زشت و ناپسند است و انجام آن باعث عقوبت الهی می‌گردد، که ما نیز در این روز به خداوند پناه می‌بریم تا ما را از تمامی اعمالی که موجبات خشم و غضبش را فراهم می‌کند دور سازد.

درخواست توفیق

«قُلْ أَسْأَلُکَ التَّوْفیقَ فیهِ لِأَنْ أُطیعَکَ وَ لاَ أَعْصیکَ یَا جَوادَ السّائِلینَ» «خدایا از تو توفیق می‌خواهم که در ماه رمضان اطاعت تو را کنم و گناه انجام ندهم!»

روایت داریم از امام نهم (علیه‌السّلام) که فرمود: مؤمن باید ۳ خصلت داشته باشد. اول توفیق داشته باشد، دوم خودش را موعظه کند و سوم اینکه نصیحت دیگران را قبول کند.

مال‌اندوزی برای وراث

وارثان خود را به خدا بسپارید و نه به پول. حدیث داریم که اگر وراث خوب هستند، خدا خودش نگهبان آنهاست و اگر بد و دشمن خدا هستند؛ چرا برای دشمنان خدا زحمت می‌کشید؟ در پایان دعا برای استجابت دعا می‌گوییم، ای خدایی که به هر کسی که از تو چیزی سؤال می‌کند، تو خود می‌کنی و نسبت به او بخشش داری، دعای ما را اجابت کن! ما گاهی سائلین را رد می‌کنیم؛ اما خدا درخواست همه را می‌دهد و رد نمی‌کند؛ ولی گاهی چیزی که صلاح ما نیست را از خدا می‌خواهیم و خدا نمی‌دهد؛ البته آن خواسته را هم در قیامت برآورده می‌کند: در قیامت بندگان می‌پرسند؛ خدایا اینها که به ما می‌دهی چیست؟ خطاب می‌آید که در دنیا خواستی صلاح نبود بدهیم و الان آن را برآورده می‌کنیم.

سرانجام اطاعت یا نافرمانی خدا

هر بنده‌ای برای آنکه به هدایت و رستگاری دست یابد لازمه آن این است که اطاعت خداوند و رسولش را نماید، چرا که رسول، فرستاده خداوند است که دستورات خدا را برای مردم بیان می‌دارد. اگر کسی از رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلّم) اطاعت نکند یقینا خدا را اطاعت نکرده و کسی که خدا را اطاعت نکند از پیروان شیطان گشته و کافر تلقی می‌گردد به طوری که خداوند عزوجل در قرآن کریم می‌فرماید:

(قُلْ أَطیعُوا اللهَ وَالرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللهَ لاَ یُحِبُّ الْکَافِرِینَ)

یعنی «بگو اطاعت خداوند و رسولش را کنید پس اگر روی برگردانید به درستی که خداوند کافران را دوست ندارد.» پس کسانی که نافرمانی خداوند و رسولش را می‌کنند جزو کافرانند و از رحمت خداوند به دور می‌باشند و خداوند آنان را هدایت نمی‌کند چنانچه در قرآن می‌فرماید: (اَنَّ اللهَ لاَیَهْدِی الْقَوْمَ الْکَافِرِینَ)

یعنی «و خداوند قوم کافر را هدایت نمی‌کند.» پس ما نیز در این روز از خداوند می‌خواهیم که به ما توفیق دهد تا از دستوراتش پیروی نموده و هیچ‌گاه نافرمانی او را ننماییم.

مفقودی
کارت و برگ سبز موتورسیکلت هماتز ۲۰۰ مدل ۱۳۹۵ به رنگ قرمز به شماره پلاک ۲۴۵۶۹/۵۳۵ و شماره موتور ۱۹۸NBF۲۱۲۴۵۹ ، و شماره تنه NBF ••• ۲۰۰W۹۵۱۱۱۷۰ به نام حسین قنبری فرزند محمد به شماره ملی ۴۸۱۰۱۲۴۷۱۱ صادره از باغملک مفقود گردیده و ازدرجه اعتبار ساقط می باشد.
باغملک

مفقودی
برگ سبز و سند کمپانی خودرو سواری پراید جی ال ایکس آی مدل ۱۳۸۶ به شماره موتور ۱۸۸۴۴۱۶ به شماره شاسی S۱۴۱۲۲۸۸۰۵۴۸۷۱ به شماره پلاک ۲۷ایران ۹۸۲ب۴۲ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.ح

Elhamamerkashi@chmail.ir